

DECYZJA KOMISJI

z dnia 17 października 2012 r.

w sprawie przepisów krajowych notyfikowanych przez Królestwo Szwecji zgodnie z art. 114 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 7177)

(Jedynie tekst w języku szwedzkim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/719/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. STAN FAKTYCZNY

(1) Dnia 17 października 2011 r. Królestwo Szwecji notyfikowało Komisji zgodnie z art. 114 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zamiar wprowadzenia krajowych przepisów celem obniżenia dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach fosforowych do maksymalnego poziomu wynoszącego 46 gramów kadmu na tonę fosforu (co odpowiada 20 mg Cd/kg P₂O₅). Środki te stanowiłyby odstępstwo od rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów⁽¹⁾; w ich wyniku obniżeniu uległby maksymalny poziom kadmu na tonę fosforu wynoszący 100 gram na tonę (co odpowiada 44 mg Cd/kg P₂O₅), na który Królestwu Szwecji przyznano już odstępstwo.

1. Artykuł 114 ust. 5 i 6 TFUE

(2) W art. 114 ust. 5 i 6 TFUE przewiduje się, co następuje:

„5. [...] jeżeli po przyjęciu środka harmonizującego przez Parlament Europejski i Radę, przez Radę lub przez Komisję, państwo członkowskie uzna za niezbędne wprowadzenie przepisów krajowych opartych na nowych dowodach naukowych dotyczących ochrony środowiska lub środowiska pracy ze względu na specyficzny problem tego państwa, który pojawił się po przyjęciu środka harmonizującego, notyfikuje ono Komisji projektowane środki oraz powody ich wprowadzenia.

6. W terminie 6 miesięcy od notyfikacji [...] Komisja zatwierdza lub odrzuca przepisy krajowe, o których mowa, po sprawdzeniu, czy są one środkiem arbitralnej dyskryminacji lub ukrytym ograniczeniem w handlu między państwami członkowskimi i czy stanowią one przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

W przypadku braku decyzji Komisji w tym terminie przepisy krajowe określone w ust. [...] 5 są uważane za zatwierdzone.

W przypadku gdy jest to uzasadnione złożonością sprawy i nie ma niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego, Komisja może notyfikować danemu państwu członkowskiemu, że okres, o którym mowa w niniejszym ustępie może być przedłużony na kolejny okres trwający do 6 miesięcy”.

2. Prawodawstwo UE

- (3) W dyrektywie Rady 76/116/EWG z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do nawozów⁽²⁾ ustanowiono wymogi, które muszą spełniać nawozy, aby można je było wprowadzić do obrotu z oznaczeniem „nawóz WE”.
- (4) W załączniku I do dyrektywy 76/116/EWG określono oznaczenie typu i odpowiednie wymogi dotyczące np. składu nawozu, które musiały spełniać nawozy, by kwalifikować się do oznaczenia „nawóz WE”. Zawarte w wykazie oznaczenia typu połączono w kategorii w zależności od zawartości podstawowych środków pokarmowych, tj. pierwiastków azotu, fosforu i potasu.
- (5) Zgodnie z art. 7 dyrektywy 76/116/EWG⁽³⁾ państwa członkowskie nie mogły z powodu składu, identyfikacji, etykietowania lub opakowania zabraniać, ograniczać ani utrudniać wprowadzania do obrotu nawozów mających oznakowanie „nawóz WE”, które były zgodne z przepisami tej dyrektywy.
- (6) Decyzją Komisji 2002/399/WE z dnia 24 maja 2002 r. w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Królestwo Szwecji na podstawie art. 95 ust. 4 Traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach⁽⁴⁾, przyznano odstępstwo od przepisów dyrektywy 76/116/EWG i zatwierdzono przepisy Szwecji zakazujące wprowadzania do obrotu w Szwecji nawozów zawierających kadm w stężeniu przekraczającym 100 gramów na tonę fosforu. Odstępstwo to obowiązywało do dnia 31 grudnia 2005 r.
- (7) Dyrektywę 76/116/EWG zastąpiono rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003 w sprawie nawozów.

⁽²⁾ Dz.U. L 24 z 30.1.1976, s. 21, rozporządzenie zastąpione rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003.

⁽³⁾ Zastąpiony art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 138 z 28.5.2002, s. 24.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 21.11.2003, s. 1.

- (8) Artykuł 35 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 stanowi, że odstępstwa od art. 7 dyrektywy 76/116/EWG, które zostały przyznane przez Komisję na podstawie dawnego art. 95 ust. 6 Traktatu WE, rozumie się jako odstępstwa od art. 5 tego rozporządzenia i że obowiązują one nadal mimo wejścia w życie tego rozporządzenia.
- (9) W motywie 15 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 mowa jest o tym, że Komisja zajmie się kwestią niezamierzonej zawartości kadmu w nawozach mineralnych oraz, jeśli będzie to zasadne, przygotuje projekt rozporządzenia i przedstawi go Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie. Komisja przeprowadziła rozległe prace przygotowawcze, ale z powodu złożoności różnych czynników, które wymagają uwzględnienia, nie przyjęła jeszcze odpowiedniego wniosku.
- (10) Ponieważ odstępstwo przyznano Szwecji jedynie do dnia 31 grudnia 2005 r., zwróciła się ona w czerwcu 2005 r. z prośbą o przedłużenie istniejącego odstępstwa. Decyzją Komisji 2006/347/WE z dnia 3 stycznia 2006 r. w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Królestwo Szwecji na podstawie art. 95 ust. 4 Traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach⁽¹⁾ zezwolono władzom Szwecji na utrzymanie środków krajowych do czasu przyjęcia na poziomie UE zharmonizowanych środków dotyczących kadmu w nawozach.

3. Przepisy krajowe

- (11) „Rozporządzenie o produktach chemicznych (zakazy przeładunku, przywozu i wywozu)” (1998:944)⁽²⁾ zawiera przepisy dotyczące między innymi najwyższej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach, włącznie z nawozami posiadającymi oznaczenie WE. Paragraf 3 akapit 1 stanowi, że nawozy objęte taryfami celnymi 25.10, 28.09, 28.35, 31.03 i 31.05, zawierające kadm w stężeniu przekraczającym 100 gramów na tonę fosforu, nie mogą być oferowane do sprzedaży ani przekazywane.
- (12) W wyniku projektowanych środków krajowych notyfikowanych na podstawie art. 114 ust. 5 TFUE dopuszczalna zawartość kadmu w nawozach fosforowych uległaby obniżeniu z obecnego maksymalnego poziomu wynoszącego 100 gram kadmu na tonę fosforu do poziomu wynoszącego 46 gram kadmu na tonę fosforu (46 mg Cd/kg P, co odpowiada 20 mg Cd/kg P₂O₅).

II. PROCEDURA

- (13) Pismem z dnia 17 maja 2011 r. Królestwo Szwecji zawiadomiło Komisję, że na podstawie art. 114 ust. 5 TFUE wnosi o zezwolenie na wprowadzenie przepisów krajowych, w wyniku których dopuszczalna zawartość kadmu w nawozach fosforowych uległaby obniżeniu do maksymalnego poziomu wynoszącego 46 gramów na

tonę fosforu. Przedmiotem wniosku złożonego przez władze Szwecji jest zatem obniżenie poziomu zawartości kadmu, który został dopuszczony odstępstwem ustanowionym decyzją 2006/347/WE.

- (14) Pismem z dnia 17 października 2011 r. władze Szwecji dostarczyły Komisji dodatkowe informacje, przekazując tekst obowiązujących przepisów krajowych odzwierciedlający zmiany wprowadzone rozporządzeniami 2008:255 i 2009:654⁽³⁾.
- (15) Pismem z dnia 14 listopada 2011 r. Komisja poinformowała władze Szwecji, że sześciomiesięczny okres badania zgodny z art. 114 ust. 6 rozpoczął się dnia 18 października 2011 r.
- (16) W piśmie z dnia 17 października 2011 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku otrzymanym od Szwecji. Komisja opublikowała ponadto zawiadomienie dotyczące tego wniosku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽⁴⁾, aby poinformować inne zainteresowane strony o środkach krajowych, które Królestwo Szwecji zamierza wprowadzić, oraz o powodach ich wprowadzenia. W reakcji na powyższe Łotwa poparła wniosek Szwecji. Komisja nie otrzymała żadnych innych uwag.
- (17) Ze względu na złożoność sprawy Komisja zwróciła się do Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska (SCHER) o opinię w sprawie ogólnej jakości szwedzkiej oceny ryzyka, jakichkolwiek istotnych niedociągnięć, stosowności zbadanych scenariuszy i przyjętych założeń, jak również wiarygodności i ważności wniosków dotyczących stwierdzonego ryzyka dla środowiska naturalnego.
- (18) Komitet wydał opinię w dniu 27 lutego 2012 r.⁽⁵⁾ Stwierdził on, że przygotowane przez władze Szwecji sprawozdanie z oceny ryzyka było dobrej jakości z naukowego punktu widzenia, że badane scenariusze były ogólnie stosowne i że można zaakceptować większość wykorzystanych w nich wartości parametrycznych. Komitet stwierdził jednak, że szereg twierdzeń zawartych w sprawozdaniu nie znajduje wystarczającego oparcia w dowodach.
- (19) W związku z tym, że nadal istnieją niejasności wskazane przez komitet SCHER dotyczące kluczowych założeń przyjętych przez władze Szwecji w celu udowodnienia istnienia ryzyka dla organizmów wodnych w małych strumieniach w Szwecji, które jest jedynym ryzykiem środowiskowym stwierdzonym przez władze szwedzkie, oraz przy braku dowodów świadczących o niebezpieczeństwie dla zdrowia ludzi związanym z przedłużeniem okresu oceny szwedzkiego wniosku, Komisja uznała za uzasadnione przedłużenie okresu, o którym mowa w art. 114 ust. 6 akapit pierwszy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 129 z 17.5.2006, s. 19.

⁽²⁾ Szwedzki Dziennik Ustaw (SFS Svensk Författningssamling) z dnia 14 lipca 1998 r.

⁽³⁾ Szwedzki Dziennik Ustaw (SFS Svensk Författningssamling) z dnia 4 czerwca 2009 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 309 z 21.10.2011, s. 8 i Dz.U. C 339 z 19.11.2011, s. 24.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_156.pdf.

- (20) W dniu 18 kwietnia 2012 r. Komisja powiadomiła Królestwo Szwecji o swojej decyzji⁽¹⁾, zgodnie z art. 114 ust. 6 akapit trzeci TFUE, o przedłużeniu okresu sześciu miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym, na zatwierdzenie lub odrzucenie notyfikowanych przepisów krajowych na dalszy okres upływający w dniu 18 października 2012 r.
- (21) Pismem z dnia 27 kwietnia 2012 r. Komisja poinformowała władze Szwecji o wątpliwościach określonych w opinii komitetu SCHER i poprosiła je o przedstawienie dalszych wyjaśnień, które umożliwią Komisji zajęcie ostatecznego stanowiska w tej sprawie.
- (22) Pismem z dnia 2 lipca 2012 r. władze Szwecji udzieliły Komisji odpowiedzi, nie ustosunkowując się przy tym do wątpliwości wskazanych przez komitet SCHER, a zamiast tego argumentując, że pojęcie „ochrony środowiska” na podstawie art. 114 ust. 5 TFUE obejmuje aspekty zdrowotne. W związku z tym badanie szwedzkiej notyfikacji powinno obejmować argumenty zawarte w notyfikacji odnoszące się do kwestii zdrowia ludzkiego.

III. OCENA

1. Ocena dopuszczalności

- (23) Komisja uznała w decyzji 2012/230/UE, że wniosek złożony przez Królestwo Szwecji w celu uzyskania zezwolenia na wprowadzenie bardziej rygorystycznych środków krajowych, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach, jest dopuszczalny.

2. Rzeczowa ocena

- (24) Zgodnie z art. 114 TFEU Komisja musi zadbać o to, aby spełnione były wszystkie warunki umożliwiające państwu członkowskiemu skorzystanie z możliwości odstępstwa przewidzianego w tym artykule.
- (25) Artykuł 114 ust. 5 TFUE stanowi, że jeżeli państwo członkowskie uzna za niezbędne wprowadzenie przepisów krajowych będących odstępstwem od środka harmonizującego, przepisy te muszą być uzasadnione na podstawie nowych dowodów naukowych dotyczących ochrony środowiska lub środowiska pracy ze względu na specyficzny problem tego państwa, który pojawił się po przyjęciu środka harmonizującego.
- (26) Ponadto na mocy art. 114 ust. 6 TFUE Komisja zatwierdza lub odrzuca projekt przedmiotowych przepisów krajowych po sprawdzeniu, czy są one środkiem arbitralnej dyskryminacji lub ukrytym ograniczeniem w handlu między państwami członkowskimi i czy stanowią one przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- (27) Obawy dotyczące negatywnego wpływu kadmu w nawozach na środowisko (i zdrowie ludzkie) były już szczegółowo omawiane podczas negocjacji w sprawie przystą-

wienia Austrii, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej. Jak wskazano powyżej, tym trzem państwom członkowskim zostały przyznane tymczasowe odstępstwa od obowiązku stosowania prawodawstwa unijnego w zakresie nawozów w celu umożliwienia dokładnej oceny zagrożeń związanych z kadmem w nawozach na poziomie UE.

- (28) W 2002 r. Komisja zwróciła się o opinię⁽²⁾ na temat prawdopodobieństwa akumulacji kadmu w glebach w wyniku stosowania nawozów fosforowych do Komitetu Naukowego ds. Toksyczności, Ekotoksyczności i Środowiska. W oparciu o badania w zakresie oceny ryzyka przeprowadzone przez osiem państw członkowskich i dodatkową analizę, Komitet Naukowy ds. Toksyczności, Ekotoksyczności i Środowiska stwierdził, że nawozy fosforowe zawierające 60 mg kadmu/kg P₂O₅ lub więcej prawdopodobnie doprowadzą do akumulacji kadmu w większości gleb UE, podczas gdy nawozy fosforowe zawierające 20 mg kadmu/kg P₂O₅ lub mniej nie powinny powodować długoterminowej akumulacji w glebach w ciągu 100 lat, jeżeli nie bierze się pod uwagę przedostawania się kadmu z innych źródeł.
- (29) W ramach rozporządzenia Rady (EWG) nr 793/93 z dnia 23 marca 1993 r. w sprawie oceny i kontroli ryzyk stwarzanych przez istniejące substancje⁽³⁾ kadm i tlenek kadmu zostały określone jako substancje priorytetowe wymagające oceny.
- (30) Po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Komisja nie ustaliła najwyższej dopuszczalnej wartości dla zawartości kadmu w nawozach, ale uznała potrzebę zajęcia się tą konkretną kwestią po udostępnieniu informacji z unijnej oceny ryzyka związanego z kadmem i tlenkiem kadmu.
- (31) Sprawozdanie z unijnej oceny ryzyka związanego z kadmem i tlenkiem kadmu przedstawiono w grudniu 2007 r.⁽⁴⁾ Na podstawie zawartych w nim konkluzji, w ramach strategii ograniczania ryzyka stwarzanego przez kadm i tlenek kadmu zalecono konkretne działania na rzecz ograniczenia zawartości kadmu w środkach spożywczych, mieszkankach tytoniu i nawozach fosforowych, uwzględniając różnorodność warunków w całej Unii⁽⁵⁾.
- (32) Na szczeblu UE trwają prace w celu ustanowienia właściwych najwyższych dopuszczalnych wartości dla zawartości kadmu w nawozach przy uwzględnieniu szeregu czynników, obejmujących również różnorodność warunków w całej UE, a także dostępność, pochodzenie geograficzne i skład fosforanów do produkcji nawozów. Komisja zamierza włączyć odpowiednie najwyższe dopuszczalne wartości dla zawartości zanieczyszczeń w nawozach (w tym kadmu) do wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie nawozów, który przewidziany jest na 2013 r.

(1) Decyzja Komisji 2012/230/UE z dnia 18 kwietnia 2012 r. przedłużająca okres, o którym mowa w art. 114 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w odniesieniu do przepisów krajowych dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach, notyfikowanych przez Królestwo Szwecji na podstawie art. 114 ust. 5 TFUE (Dz.U. L 116 z 28.4.2012, s. 29).

(2) http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/sct/documents/out162_en.pdf.

(3) Dz.U. L 84 z 5.4.1993, s. 1.

(4) http://esis.jrc.ec.europa.eu/doc/risk_assessment/REPORT/cdoxidereport302.pdf.

(5) Dz.U. C 149 z 14.6.2008, s. 6.

- (33) Na poparcie swojego wniosku o obniżenie istniejących najwyższych dopuszczalnych wartości w Szwecji, władze szwedzkie przeprowadziły nową ocenę ryzyka stwarzanego przez kadm w szwedzkim środowisku, która została ukończona w styczniu 2011 r. Porównuje się w niej przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku (PNEC) dla organizmów reprezentatywnych dla różnych elementów środowiska ze stężeniem kadmu w szwedzkim środowisku na podstawie różnych scenariuszy przedostawania się kadmu z nawozów i innych źródeł. W notyfikacji dokonuje się również odniesienia do niektórych badań udostępnionych w ramach wcześniejszych wniosków kierowanych do Komisji zgodnie z art. 114 ust. 4 TFUE (które były już uwzględnione w celu uzasadnienia obecnie obowiązującego odstępstwa zezwalającego Szwecji na utrzymanie maksymalnego poziomu 100 gramów kadmu na tonę fosforu) oraz unijnej oceny ryzyka związanego z kadmem i tlenkiem kadmu.
- (34) Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w świeżej wodzie zależy od jej twardości. Jako że w Szwecji słodka woda jest bardzo miękka, oczekuje się, że toksyczność dla organizmów wodnych występować będzie przy niższym stężeniu kadmu niż w innych częściach Europy. Jest zatem prawdopodobne, że organizmy wodne żyjące w szwedzkich wodach są generalnie bardziej wrażliwe na kadm niż ma to miejsce w przypadku wód Europy Środkowej i Południowej.
- (35) Wyniki programów monitorowania wód powierzchniowych w Szwecji przeprowadzonych w 2006 i w 2009 r. wykazują, że w przypadku około 1 % jezior i 7 % wód przybrzeżnych stężenie kadmu jest wyższe niż wartości przewidywanego stężenia niepowodującego zmian w środowisku. Z przeprowadzonego w 2008 r. przeglądu wynika, że środki w zakresie redukcji emisji doprowadziły w przypadku większości metali do obniżenia stężenia w organizmach wodnych; w przypadku kadmu sytuacja jest jednak mniej oczywista. Zaobserwowana w ciągu ostatnich lat tendencja do zwiększania się wpływu na układ odpornościowy ryb (węgorzyca) wydaje się korelować ze zwiększonym stężeniem kadmu w rybach. W 2011 r. sporządzono kolejne sprawozdanie, którego celem było opisanie przyszłych tendencji dotyczących obecności kadmu w glebach ornych i uprawach, tak by ocenić jego stężenie za 100 lat; wyniki wykorzystano do modelowania najgorszego przypadku w celu oszacowania ryzyka dla organizmów wodnych żyjących w wodach znajdujących się w pobliżu pól, co do których założono nawożenie przez następne 100 lat.
- (36) W swej ocenie władze Szwecji stwierdzają, że długoterminowo istnieje prawdopodobieństwo zwiększonego ryzyka dla organizmów wodnych żyjących w wyjątkowo miękkiej wodzie (poniżej twardości 5 mg CaCO₃/l). Jest to jednak prawdopodobne jedynie w małych strumieniach o niskim stopniu rozcieńczenia wody odpływowej z gleb rolnych. Władze Szwecji nie stwierdziły istnienia innych zagrożeń dla środowiska wynikających z wykorzystania kadmu w nawozach.
- (37) Ze względu na złożoność powiązań między przedostawaniem się kadmu do gleby poprzez nawozy fosforowe, możliwą akumulacją w glebie i zagrożeniami dla środowiska, Komisja zwróciła się do Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska (SCHER) o opinię w sprawie ogólnej jakości szwedzkiej oceny ryzyka, jakichkolwiek istotnych niedociągnięć, stosowności zbadanych scenariuszy i założeń, jak również wiarygodności i ważności wniosków dotyczących stwierdzonego ryzyka dla środowiska naturalnego.
- (38) Komitet przyjął opinię w dniu 27 lutego 2012 r.⁽¹⁾ Jak pokazano w decyzji 2012/230/UE, komitet SCHER stwierdził, że przygotowane przez władze Szwecji sprawozdanie z oceny ryzyka jest dobrej jakości z naukowego punktu widzenia, że badane scenariusze są ogólnie stosowne i że można zaakceptować większość wykorzystanych w nich wartości parametrycznych. Komitet uznał jednak, że wiele stwierdzeń lub założeń zawartych w sprawozdaniu nie było poparte wystarczającymi dowodami oraz w przypadku niektórych scenariuszy wykorzystano raczej warunki dla najgorszego przypadku. Komitet stwierdził, że założenia zaproponowane przez władze szwedzkie w celu prognozowania stężenia kadmu w miękkiej wodzie mogą prowadzić do przeszacowania ryzyka i w związku z tym nie uznał wyników przedstawionych przez władze szwedzkie w odniesieniu do strumieni, które są jedynym elementem środowiska, w odniesieniu do którego władze szwedzkie stwierdziły istnienie zagrożenia. Ogólnie rzecz biorąc, komitet nie uznał założeń przyjętych w sprawozdaniu Szwecji za odpowiednie do obliczania ryzyka dla szwedzkiego środowiska.
- (39) Niemniej jednak Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska wskazał na wcześniejszą ocenę sporządzoną w 2002 r. przez Komitet Naukowy ds. Toksyczności, Ekotoksyczności i Środowiska, w której oszacowano, że w przypadku większości gleb w Europie nie należy spodziewać się wzrostu stężenia kadmu w glebie przy dopuszczalnej zawartości wynoszącej 46 mg Cd/kg P. Choć nie jest to nowy dowód naukowy, Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska potwierdził, że ocena taka zachowuje swoją aktualność także w odniesieniu do gleb rolnych w Szwecji i zauważył, że odstępstwo opierało się na klauzuli zawieszenia, a nie na ocenie ryzyka – w przeciwieństwie do uzasadnienia obecnego przypadku przez władze Szwecji.
- (40) W piśmie z dnia 2 lipca 2012 r. władze Szwecji nie przedstawiły dalszych wyjaśnień, w których ustosunkowałyby się do słabych stron wskazanych przez komitet SCHER w odniesieniu do możliwych zagrożeń dla środowiska. Zważywszy, że opinia Komitetu Naukowego ds. Toksyczności, Ekotoksyczności i Środowiska z 2002 r. została wydana przed przyjęciem rozporządzenia (WE) nr 2003/2003, Komisja stwierdza, że władze szwedzkie nie wykazały, że istnieje zagrożenie dla środowiska w oparciu o nowe dowody naukowe ze względu na specyficzny problem Szwecji, który pojawił się po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003.
- (41) W piśmie z dnia 2 lipca 2012 r. władze szwedzkie argumentowały, że pojęcie „ochrony środowiska” w art. 114 ust. 5 TFUE obejmuje aspekty zdrowotne oraz że ocena szwedzkiej notyfikacji powinna zatem obejmować argumenty dotyczące aspektów zdrowotnych.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_156.pdf.

- (42) Bez uszczerbku dla prawidłowej interpretacji prawnej art. 114 ust. 5, Komisja rozszerzyła swoją analizę o ocenę potencjalnego ryzyka związanego z kadmem w nawozach dla mieszkańców Szwecji poprzez środowisko, tzn. w szczególności poprzez pobranie z diety.
- (43) W swoim uzasadnieniu władze szwedzkie określiły związane ze zdrowiem podstawy do dalszego ograniczenia narażenia na kadm szwedzkiego społeczeństwa, takie jak wysoka częstotliwość występowania osteoporozy, zwiększenie przypadków kruchych kości i złamań kości, wpływ na funkcjonowanie nerek u części populacji, u której stężenie kadmu przekracza 1 mg/g kreatyniny, jak również ryzyko dla szczególnie wrażliwych grup ludności (chorych na cukrzycę i osób cierpiących na niedobór żelaza, które to grupy w Szwecji stanowią znaczny odsetek populacji). Według władz szwedzkich niższy poziom pH w szwedzkich glebach może powodować większą absorpcję kadmu przez uprawy, co z kolei może prowadzić do większego narażenia ludności, gdyż narażenie w dużym stopniu zależy od pobrania kadmu przez żywność, a przede wszystkim żywność pochodzenia roślinnego.
- (44) Komisja zwróciła się do komitetu SCHER o przygotowanie kolejnej opinii, czy zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, określone przez władze Szwecji, jest specyficzne dla Szwecji i pojawiło się po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003⁽¹⁾.
- (45) Jeśli chodzi o pytanie, czy sytuacja w Szwecji jest inna w porównaniu z pozostałymi częściami Europy, komitet SCHER zgodził się, że zasadniczo pH gleby ma niższą wartość w Szwecji niż w pozostałych częściach Europy. Ponieważ jednak wypłukiwanie kadmu z gleby również wzrasta przy niższej wartości pH gleby, akumulacja netto kadmu w glebie jest niższa w Szwecji niż w większości innych części Europy przy porównywalnych stężeniach kadmu i ilości stosowanych nawozów. Komitet SCHER zauważa, że samo sprawozdanie Szwecji (streszczenie załącznika IV) potwierdza jego wnioski, gdyż stwierdza się w nim: „Trudno było wykazać w sposób jednoznaczny, czy w Szwecji istnieją szczególne warunki, powodujące, iż szwedzkie gleby są bardziej narażone na wprowadzanie kadmu od gleb w Europie Środkowej. Wartość pH jest jednak głównym czynnikiem regulującym pobieranie kadmu z gleby do upraw, a pH szwedzkich gleb ma wartość około jednej jednostki niższą od ogólnej średniej dla Europy. Wynika to prawdopodobnie z niedoboru wapiennego podłoża skalnego w Szwecji. Szwedzka pszenica zawiera również kadm w ilościach, które są porównywalne do występujących w wielu innych krajach europejskich, mimo tego, iż stężenie kadmu w szwedzkich glebach jest stosunkowo niskie”. Komitet SCHER zauważa, że chociaż dane wyjściowe dotyczące depozycji atmosferycznej zostały zaktualizowane w szwedzkim sprawozdaniu, scenariusze dotyczące obliczania bilansu masy zostały już zawarte w rozważanych wariantach w opinii Komitetu Naukowego ds. Toksyczności, Ekotoksyczności i Środowiska z 2002 r. i nie pojawiły się nowe informacje sugerujące, że nie mają już one zastosowania.
- (46) Komitet podziela opinię, że niższe pH zwiększa biodostępność i absorpcję kadmu przez uprawy, w związku z czym dla pszenicy dostępność kadmu występującego w glebie jest nieco większa niż w większości krajów europejskich. Komitet zauważa jednak, że jeśli to niskie pH będzie się utrzymywało, tendencje dotyczące stężeń kadmu w uprawach będą miały mniejsze nasilenie (nastąpi wolniejszy wzrost) w Szwecji w porównaniu z większością innych tendencji w Europie, gdyż wzrost stężenia kadmu w glebie odbywa się wolniej przy jednakowym wkładzie.
- (47) W odniesieniu do narażenia na pobranie kadmu z diety komitet stwierdza, że szwedzkie sprawozdanie nie zawiera danych wskazujących na to, by narażenie na pobranie kadmu z diety było większe w Szwecji niż w pozostałych państwach Europy ani w średnich, ani w górnych percentylach narażenia. Najnowsze tendencje nie wskazują na tendencję wzrostową narażenia z diety, w tym obciążenia organizmu kadmem wśród ogółu ludności. Ponadto komitet zauważa, że szwedzkie sprawozdanie przedstawia dowody, że wpływ kadmu na zdrowie ludzi w Szwecji można zauważyć przy niższym obciążeniu organizmu kadmem od zgłaszanego wcześniej, a nie przedstawia dowodów na to, iż mieszkańcy Szwecji są bardziej wrażliwi na kadm lub stali się bardziej wrażliwi niż mieszkańcy innych krajów europejskich.
- (48) Ogólnie rzecz biorąc, komitet stwierdza, że szwedzkie sprawozdanie zawiera dokładną i aktualną ocenę długoterminowych skutków stosowania kadmu w nawozach na zdrowie ludzkie poprzez łańcuch żywnościowy. Komitet zauważa, że w sprawozdaniu nie przedstawiono przekonujących argumentów na poparcie tezy, że szwedzki przypadek jest wyjątkowy lub że dane, które pojawiły się po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003, wskazują na konkretne powody do dodatkowych obaw.
- (49) Podsumowując, Komisja uważa, że Królestwo Szwecji nie przedstawiło uzasadnienia planowanego krajowego środka w odniesieniu do maksymalnej zawartości kadmu w nawozach na podstawie nowych dowodów naukowych dotyczących ochrony środowiska naturalnego ze względu na specyficzny problem Szwecji, który pojawił się po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003.
- (50) Komisja zauważa, że szwedzka notyfikacja nie odnosi się do ochrony środowiska pracy jako podstawy wprowadzenia notyfikowanego środka.

IV. WNIOSKI

- (51) Artykuł 114 ust. 5 TFUE wymaga, aby jeżeli państwo członkowskie uzna za niezbędne wprowadzenie przepisów krajowych stanowiących odstępstwo od środka harmonizującego na poziomie Unii, przepisy te muszą być uzasadnione nowymi dowodami naukowymi dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego lub środowiska pracy ze względu na specyficzny problem tego państwa, który pojawił się po przyjęciu środka harmonizującego.

⁽¹⁾ Opinie komitetu SCHER są dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/opinions/index_en.htm#id5.

- (52) W tym przypadku, po przeanalizowaniu wniosku Szwecji, Komisja uważa, że Królestwo Szwecji nie dostarczyło nowych dowodów naukowych dotyczących ochrony środowiska naturalnego lub środowiska pracy, z których wynikałoby, że na terytorium tego państwa istnieje specyficzny problem, który pojawił się po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 w sprawie nawozów i który wymagałby wprowadzenia zgłoszonych środków krajowych.
- (53) W związku z powyższym wniosek złożony przez Królestwo Szwecji, dotyczący wprowadzenia środków krajowych w celu obniżenia zawartości kadmu w nawozach fosforowych do poziomu wynoszącego maksymalnie 46 g kadmu na tonę fosforu, nie spełnia warunków określonych w art. 114 ust. 5.
- (54) Na mocy art. 114 ust. 6 Traktatu WE Komisja zatwierdza lub odrzuca projekt przepisów krajowych, o których mowa, po sprawdzeniu, czy są one środkiem arbitralnej dyskryminacji lub ukrytym ograniczeniem w handlu między państwami członkowskimi i czy stanowią one przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- (55) Ponieważ wniosek złożony przez Królestwo Szwecji nie spełnia podstawowych warunków określonych w art. 114 ust. 5, nie ma potrzeby, by Komisja sprawdzała warunki określone w art. 114 ust. 6.
- (56) W świetle powyższego można stwierdzić, że wniosek złożony przez Królestwo Szwecji, dotyczący wprowadzenia przepisów krajowych stanowiących odstępstwo od przepisów rozporządzenia (WE) nr 2003/2003, jest

dopuszczalny, ale nie spełnia warunków określonych w art. 114 ust. 5 TFUE, ponieważ Szwecja nie dostarczyła nowych dowodów naukowych dotyczących ochrony środowiska naturalnego ze względu na specyficzny problem, który pojawił się na jej terytorium po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003.

- (57) Komisja uważa więc, że zgłoszone środki krajowe nie mogą zostać zatwierdzone zgodnie z art. 114 ust. 6 TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Planowane przepisy krajowe dotyczące obniżenia zawartości kadmu w nawozach fosforowych z obecnego najwyższego dopuszczalnego poziomu 100 gramów kadmu na tonę fosforu do 46 gramów, które Królestwo Szwecji notyfikowało Komisji w dniu 17 października 2011 r., zostają odrzucone.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Szwecji.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 października 2012 r.

W imieniu Komisji
Antonio TAJANI
Wiceprzewodniczący